

የንግድ ቤቶች የምግብ መዋጮ/እርዳታ መመሪያ

DC HEALTH
GOVERNMENT OF THE DISTRICT OF COLUMBIA

ZERO
WASTE
DC

GOVERNMENT OF THE
DISTRICT OF COLUMBIA
DC MURIEL BOWSER, MAYOR

የምግብ መዋጮ/እርዳታ (Donation) እርምጃዎች

- ጥናት ማድረግ:** በምግብ ተቋሞች የትኛዎቹ የተዘጋጁ የማይበላሹና ደረቅ የሆኑ ምግቦች እንደሚታደሉ ጥናት አድርጉ።
ዕቅድ አውጡ: ድርጅቶ ምን ያህል ትርፍ ምግብ እንደሚኖረው ጥናት ያድርጉ፤ እንዴት አርገው ይህንን ትርፍ ምግብ ደግሞ ከምታደርጉት መዋጮ ጋር እንዴት እንደሚያቀናብሩት እቅድ ያውጡ።
- ግንኙነት ፍጠሩ:** የምግብ መዋጮ ከሚቀበሉ ድርጅቶች ጋር ወይም የምግብ መዋጮዎን ከእርስ ተቀብሎ የማንጓዥዎ አገልግሎት ከሚያደርግ ድርጅት ወይም ተቋም ጋር ቀጥታዊ ግንኙነት ያድርጉ
- ደህንነት፤** የምግብን አያያዝ የሚመለከቱ ህጎችና መመሪያዎችን በሙሉ መከተል አይዘገቡ።
- ማወቅ ያለበት:** የምግብ መዋጮ ሲያደርጉ የሃላፊነት ጥበቃ(liability protection) ና የግብር ቅራኔ(tax breaks) እንዳለው ይረዱ።

እርምጃ 1 ተማሩት

የተዘጋጀ ምግብ መዋጮ/እርዳታ ማድረግ

የተዘጋጁ ምግቦች፣ የፍቃድ ወረቀት ባላቸውና የተጠኑ ወይም ምርመራ በተደረገባቸው የምግብ ድርጅቶች **ብቻ** ነው ለውጭ አካል እንደ መዋጮ/እርዳታ መስጠት የሚችሉት። ለምሳሌ እንደ ምግብ ቤቶች፣ የጣፋጭ ምግቦች ገንድ ቤቶች፣ ምግብ ተዘጋጅተው ወደሌላ የሚወሰዱባቸው ቦታዎች(catering operations)፣ ምግብ የሚዘጋጅባቸው ፋብሪካዎች፣ በሆቴል ቤቶች ውስጥ ያሉ ወጥ ቤቶች ና ምግብ አዳዮች ብቻ ናቸው የተዘጋጁ ምግቦች መዋጮ/እርዳታ ሊያደርጉ የሚችሉት። በመኖርያ ቤቶች የተሰሩ ምግቦች ወይም ለቡፌ ከቀረበ የተረፈ ምግብ እንዲሁም የሰላጣ ምግቦችና ለደንበኞች ተሰጥተው የነበሩ ምግቦችን ለመዋጮ/እርዳታ አይስጡ።

ሙቀት መለኪያ ቁጥጥር Temperature Control

ደህንነትን ለመጠበቅ መደረግ ያለበት የሙቀት ቁጥጥር (Time Temperature Control for Safety (TCS) ቀዝቅዛ ምግቦች በ **41°F (4-ረገሃይት)** ወይም ከዛ በታች በሆነ የቅዝቃዜ ቦታ መቆመጥ አለባቸው ወይም ትኩስ ምግቦች ደግሞ ከ **135°F (4-ረገሃይት)** ወይም ከዛ በላይ ሙቀት ባላቸው ቦታዎች መቆመጥ አለባቸው። ምግብ፣ ለራሱ በሆነ ሙቀት ወይም ቅዝቃዜ ውስጥ ካልተቀመጠ መርዛማ ነገሮች ይራቡና ይበክላል። በመዋጮ መልክ ወይም በእርዳታ የሚሰጡ ቀዝቃዛ ምግቦች ሙሉ በሙሉ በረጋ (frozen) ቦታ ውስጥ መቆመጥ አለባቸው። ስለዚህ ጉዳይ በበለጠ ለመረዳት ወደ dchealth.dc.gov/service/food-safety-and-hygiene-inspection-services-division ይግቡና ያንብቡ።

እውቁ BE IN THE KNOW

ደህንነት እንዲጠበቅ መደረግ ያለበት የሙቀት ጊዜ መለኪያ (Time Temperature for Control Safety (TCS)) ከሌለ፤ ምግብ፣ የሙቀት ጊዜ መለኪያ ካልተደረገለት ሊራቡ ከሚችሉና መርዛ ከሚረጩ ጀርሞች(ሀዋሳት) መከላከል አይቻልም።

ፓቶጂክስ (**Pathogens**) በሽታዎችን ሊያስከትሉ የሚችሉ ባክቴሪያዎች ወይም ቫይረሶች ወይም ሌሎች ማይክሮኦርጋኒዝምስ(microorganisms) ናቸው

የሚቀመጡ ምግቦች

የተዘጋጀ(የተሰራ) ምግብ፣ ከመበላሸቱ በፊት፣ ከተሰራበት ቀን ጀምሮ የሚቆጠር የሰባት ቀናት ዕድሜ አለው። በእርዳታ ወይም በመዋጮ የሚሰጥ ምግብ፣ መቼ እንደተዘጋጀና መቼ መበላሸት እንዳለበትና ሰባተኛው ቀን መቼ እንደሆነ የሚጠቁም ጽሁፍ በላዩ ላይ ሊጻፍበት ይገባል።

የማይበላሹና ደረቅ ምግቦችን በእርዳታ/በመዋጮ መስጠት

ፍቃድ ያላቸውና ምርመራ የተደረገባቸው ድርጅቶች፣ በጥሩ ሁኔታ የሚገኙ የማይበላሹና ደረቅ ምግቦችን በመዋጮ/በእርዳታ መልክ መስጠት ይችላሉ። የእነዚህ ምሳሌዎች ደግሞ በፋብሪካ ውስጥ በቆርቆሮ የታሸጉ ምግቦች፣ በጠርመሱ ውስጥ የተቀመጡ ስጎዎች (sauces)፣ ደረቅ ወተቶች፣ ፓስታ፣ የተሸፈኑ ሩዝና ጥራጥሬዎች፣ ዳቦና ደረቅ ባቄላዎች የሚሰሉ ይገኙባቸዋል።

የምግብ ድርጅቶች፣ የሚከተሉትን በመቀጮ ወይም በ እርዳታ መልክ በፍጹም መስጠት የለባቸውም፡

- ምግብ የታሸገበት ቆርቆሮ የተጨፈለቀ፣ ያበጠ፣ የሚያፈስ ወይም የመረተ ከሆነ
- ደረቅ ምግቦች ሆነው እርጥበት እንዳላቸው የተረጋገጠ
- የታሸጉበት ዕቃ አንዳች ዓይነት ጉዳት የደረሰበት ሲሆን
- እንደተበላሸ፣ እንደሻገተ ወይም ቀለሙን የቀየረ ወይም መጥፎ ቀለም የሚያሳይ ምግብ
- ፓስቸራይዝድ(pasturized) ያልሆነ ምግብ

“እስከዚህ ቀን ድረስ ጥሩ ነው”(best by)፣ ወይም “ ከዚህ ቀን በፊት ይሸጡት”(sell by) ፣ ወይም “እስከዚህ ቀን ድረስ ብቻ ተጠቀሙበት” (sell by) የሚሉ የተወሰነ የጊዜ የተጻፈባቸው ምግቦች ከተጻፈው ቀን በኋላ ቢበሉስ ምን ይሆናል ?

የማእከላዊ መንግስት ህጎች፣ የህጻናት ምግቦች ካልሆኑ በስተቀር፤ በሌሎች ምግቦች ላይ “እስከዚህ ቀን ድረስ ጥሩ ናቸው” ወይም “ከዚህ ቀን በፊት ይሸጡ” የሚሉ ጽሁፎች የግድ መጻፍ አለባቸው አይሉም። የምግብ ፋብሪካዎች እነኚህን ጽሁፎች በሰራተኛው ምግቦች ላይ የሚያክሉት፤ የምግብ ጥሩ ጊዜ የትኛው መሆኑን ለገዢዎችና ሺያጮች ለመጠቆም ብቻ ነው። በአሜሪካ የእርሻ ምርት ክፍል (United States Department of Agriculture) መሰረት፤ ከህጻናት ምግብ በስተቀር፤ በሌሎች በታሸጉ ምግቦች ላይ የሚጻፉ ቀናት፤ ምግብ ደህና እንደሆነ የሚያረጋግጡ አይደሉም።

የታሸጉ ምግቦችና ዳቦ የመሳሰሉ “እስከዚህ ቀን ድረስ ጥሩ ነው”(best by) ወይም “ ከዚህ ቀን በፊት ይሸጡት”(sell by) የሚል ጊዜ የተጻፈባቸው ምግቦች፤ የታሸጉበት ዕቃ ጉዳት ያልደረሰበት፤ በአንድ በኩል ያልጎደጎደ ወይም በመጥፎ ሁኔታ ላይ ያለና የማያፈስ እስካልሆነ ድረስ፤ የተባለው ጊዜ ቢያልፍም በእርዳታ ወይም በመቀጮ መልክ ሊሰጡ ይችላሉ።

እርምጃ 2 ዕቅድ

የምግብ እርዳታ ወይም መቀጮ ከማድረግ በፊት፤ የግድ ቤትዎ ዕቅድ ማውጣት አለበት። ለመጀመር ሊረዱ ይችላሉ የሚባሉ ጠቃሚ እርምጃዎች ከታች ሰፍረዋል፤

1. ከስራ ቡድኖቻቸው በጉዳዩ የመስማማት ቃል ማግኘት
2. ትርፍ ናቸው የሚባሉ ነገሮችን ለይቶ በዝርዝር ማወቅ፤ እነኚህ ትርፎች ደግሞ እንዴት እንደተፈጠሩ ማወቅ
3. የትኛው ምግብ ለእርዳታ መስጠት እንደሚችል ጠንቅቆ መለየት

እርምጃ 3 ማገናኛዎች

በዲ.ሲ. ዙርያ የሚገኙ አያሌ ድርጅቶች የምግብ እርዳታ በቀጥታ ይቀበላሉ።

- የዲ.ሲ. የምግብ ማገገም የስራ ቡድን (DC Food Recovery Working Group) የከ ፍ ተ ኛ ው ዲ ሲ የ ም ግ ብ ማ በ ር ከ ቻ ካ ር ታ (Greater DC Area Food Donation Map)
 - dcfoodrecovery.wordpress.com/donate-rescue/
 - የምግብ እርዳታዎን ከማረጋገጥ በፊት እያንዳንዱን ድርጅት መጀመርያ ማነጋገር

የምግብ እርዳታ ከሚያስፈልጋቸው ድርጅቶች ጋር በቀጥታ ሊያገናኙት የሚችሉ ሌሎች ድርጅቶችም አሉ፤

- ፉድ ሬስኩ ዩኤስ (Food Rescue US) : foodrescue.us
- ሚንስ ዴታቤዝ (MEANS Database): meansdatabase.com
- ፊዲንግ አሜሪካስ ሚልኮኔክት (Feeding America’s MealConnect): capitalareafoodbank.org/mealconnect

እርምጃ 4. ደህንነት

ምግብ እንዳይመረዝ ተጠንቅቁ

አንዱ ምግብ ሌላውን እንዳይመርዝ በሚያደርግ መንገድ ነው ምግብ መታቀብ ወይም ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ መጓጓዝ ያለበት። ምግብን ለማስቀመጥ፣ ለማዘጋጀት ለመያዝ ወይም ለሌሎች ለማሳየት በሚሞከሩበት ወቅት፤ ጥሬ ስጋ/ ከባህር የሚገኙ ምግቦችና ለመባላት የተዘጋጁ ምግቦችን ለያይዶ ማስቀመጥ እንደሚያስፈልግ አይዘነጉ።

በበረዶ ውስጥ ምግብ ሲያስገቡ፤ ከላይ ወደታች በሚከተለው አገባብ ያስቀምጡ፤

- ወድያውኑ ለመባላት ዝግጁ የሆኑ ምግቦች
- ያልታጠቡ ምርቶች
- ጥሬ የባህር ምርቶች/ጥሬ ስጋ
- ጥሬ የተፈጨ ስጋ
- ጥሬ የዶሮ ስጋ

በቆርቆሮ የታሸጉ ምግቦች፣ ደረቅ ምግቦችና ጥራጥሬዎች ንጽህናው በተጠበቀ ቦታ፤ ከወለል ገለል ብለው፤ እና ለፈሳሽ ውሃ፤ ለአቧራና ሊመርዟቸው ለሚችሉ ሌሎች ነገሮች እንዳይጋለጡ መጠንቀቅ።

ሰውነት የማይቀበለው አለርጂክ የሆኑበት (Allergens)

አንዳንድ ምግቦች፤ አካል የማይቀበለው አለርጂኝነት የተባሉ ህዋሳት ያለባቸው ሊሆኑ፤ አለርጂ(allergy) ላለባቸው ሰዎች ከፍተኛ ጉዳት ሊያደርሱ ይችላሉ። በውስጣቸው እነኚህ የሚከተሉት ምግቦች አለባቸው ተብሎ መጻፍ አለበት፤

ይህንን ይወቁ

አለርጂኝነት (Allergens) ማለት አንድን ነገር ሰውነት እንዳይቀበለው የሚያድረው ነገር የሚፈጥር ማለት ነው።

- ወተት
- እንቁላል
- ስንዴ Wheat
- ሶይ (Soy)
- አሳ (ለምሳሌ ባስ (bass)፣ ፍላውንደር(flounder)፣ኮድ (cod)
- ክራስታሲያን ሼልፊሽ (Crustacean Shellfish) (ለምሳሌ ክራብ (crab)፣ ሽሪምፕ (shrimp) ሎብስተር - lobster)
- ኡቾሎኒ (Peanuts)
- የዛፍ ኡቾሎኒ(Tree Nuts) (ለምሳሌ አልመንድስ(almonds)፣ ዋልናትስ(walnuts)፣ፒካንስ (pecans)

ሁልግዜ አስታውሱ

- በሙቅ ውሃና በሳሙና ቢያንስ ለ 20 ሰከንዶች እጅዎን በደንብ ይታጠቡ
- ትኩስ ምግቦች በትኩስነታቸው፤ ቀዝቃዛ ምግቦች ደግሞ በቀዝቃዛነታቸው እንዲቆዩ አድርጉ
- ምግቦችን ለያይዶ በማስቀመጥ አንዱ ወደ ሌላው ጀርምችን ሊያስተላለፍ የሚያስችለውን ዕድል ይዘጉ
- የምታበረክቱት የምግብ እርዳታ በተወሰነና ደህንነቱ በተጠበቀ ደህና ቦታ ላይ ያስቀምጡ
- ምግብ በጥሩ ሁኔታ እንዲጓጓዝ፤ የእርዳታውን ምግብ ከሚቀበሉት ጋር አብረው ይስሩ

እርምጃ 5 ይወቁ

የሃላፊነት ጥበቃ (Liability Protection)

በማእከላይ መንግስት ህግና በዲስትሪክቱ ጥሩ ምግብን ማቀብ ሕግ (District’s Save Good Food Act) መሰረት፣ ምግብ በእርዳታ መልክ የሚሰጡ በጎ አድራጊዎችና ምግብን የሚቀበሉ ድርጅቶች ከሃላፊነት ነጻ የሚያደርጋቸው ጥበቃ/ዋስትና አላቸው።

የ 2018 ጥሩ ምግብን የማቀብ ሕግ (Save Good Food Act) ሰፋ ያለ ሃላፊነት

እርዳታውን ለሚሰጥ የሚደረግ ጥበቃ፡

የምግብ እርዳታ የሚሰጥ ታማኝነት ያለው ሰው፣ ታማኝ ለሆነ የበጎ አድራጊነት ወይም ለትርፍ ለማይሰራ ድርጅት ወይም ለግለሰብ ፤ ግልጽ የሆነ ግዴታሽንትና መጥፎ ተግባር ካላሳየ በስተቀር፤ የሰጠው እርዳታ መጥፎ ውጤት ቢያስከትል በሃላፊነት አይጠየቅም።

እርዳታውን ለሚቀበል የሚደረግ ጥበቃ፡

ለመብላት ብቁ መሆኑ በትክክል ያልታወቀ፣ ለማጓጓዣያና ምግብን ለማዘጋጀት ከጠየቀው አነስተኛ ክፍያ በስተቀር ሌላ ያልተከፈለበት ምግብ የሚቀበልና የሚያደል ታማኝነት ያለው የበጎ አድራጊነት ድርጅት ወይም ለትርፍ የማይሰራ ድርጅት፣ ግልጽ የሆነ ግዴታሽንትና መጥፎ ተግባር ካላሳየ በስተቀር፤ የሆነ ጉዳት ቢደርስ በሃላፊነት እንደማይጠይቅ የሚጠበቀው ህግ አለ።

ስለዚህ ከሃላፊነት ነጻ የሚያስደርግ ህግን ለመረዳት የዲ.ሲ.ን ኦፊሴሪያላዊ ህግ § 48-301(ሀ-ለ) (DC Official Code § 48-301(a-b) ተመልከቱ።

ስለዚህ ከሃላፊነት ነጻ የሚያስደርግ የማእከላይ መንግስት ህግ በበለጠ ለመረዳት፤ የሃርቫርድ ዩኒቨርሲቲ ትምህርት ቤት የምግብ ህግና የፖሊሲ አተገባበር ክሊኒክ (Harvard Law School’s Food Law and Policy Clinics)፣ የዲስትሪክቱ አፍ ኮሎምቢያ የምግብ ሪካቨር ህጋዊ መመሪያን (Food Recovery in the District of Columbia: A Legal Guide)ይመልከቱ።

- chlpi.org/wp-content/uploads/2013/12/FOOD-RECOVERY_D.C. 2019.pdf

የግብር መጉደል ማበረታቻ (Tax Incentives)

- **ማእከላይ መንግስት**
 - የምግብ እርዳታ የሚያደርጉ የንግድ ቤቶች ከአጠቃላይ ግብር ወይም ከተሻሻለው ግብር ቅናሽ ለማግኘት ብቁ ሊሆኑ ይችላሉ ይሆናል። ለዚህ ቅናሽ እንዴት ብቁ እንደሚሆኑ ዝርዝር መረጃ ለማግኘት የሚከተሉትን ምንጮች ይመልከቱ ወይም የግብር አማካሪን ያነጋግሩ።
 - chlpi.org/wp-content/uploads/2013/12/FOOD-RECOVERY_D.C. 2019.pdf
 - nrdc.org/sites/default/files/food-donation-federal-tax-deduction-guide-201803.pdf
- **አውራጃ**
 - በዲስትሪክቱ ውስጥ ያሉ የንግድ ቤቶች ለበጎ አድራጊነት ድርጅቶች የሚያደርጉትን የምግብ እርዳታ ወይም የመጠቀሚያ ወይም የስጦታ ዋጋ፣ በድስትሪክቱ ካስገቡት የገቢያቸው መጠን ሊቀንሱት ይችላሉ። ይህንንም በዝርዝር ለማየት በ D.C. Code Ann. §47-1803.03(a)(8) መመልከት ይችላሉ።

ጥያቄዎች?

የኮሎርናቫይረስ (COVID-19) የወረርሽኝ በሽታ እንዳይዘመት ለማድረግና የተቀማጭን ህዝብና የሰራተኞቻችንን ደህንነትና ጤንነት ለመጠበቅ እንድንችል ጥያቄ ቢኖረን ወደ ሚከተለው አድራሻ ኢሜል እንዲልኩልን እናበረታታለን፤

DC Health: food.safety@dc.gov
DPW: zero.waste@dc.gov

የምግብ እርዳታን ለማጠናከርና በእርዳታ መልክ የሚሰጥ ምግብ ደህንነት ለመቆጣጠር እንዲቻል፤ የዲስትሪክቱ አፍ ኮሎምቢያ ጤና

ጥበቃ ክፍል (District of Columbia Department of Health ፣ የምግብ ደህንነትና ጥራት መርመሪያ አገልግሎት ክፍል (Food Safety and Hygiene Inspection Services Division) እና በሀዘብ ስራ ክፍል ጽህፈት ቤት ውስጥ የጭነት ማስወገጃ ክፍል (Department of Public Works' Office of Waste Diversio) ትብብር የተዘጋጀ

Language Assistance

Si necesita ayuda en Español, por favor llame al (202) 671-0080 para proporcionarle un intérprete **de manera gratuita**.
 Nếu quý vị cần giúp đỡ về tiếng Việt, xin gọi (202) 671-0080 để chúng tôi thu xếp có thông dịch viên đến giúp quý vị **miễn phí**.
 Si vous avez besoin d'aide en Français appelez-le (202) 671-0080 et l'assistance d'un interprète vous sera **fournie gratuitement**.
 በአማርኛ እርዳታ ከፈለጉ በ (202) 671-0080 ይደውሉ/የሚሰጠው አስተርጓሚ ይሙደብልዎታል።
 한국어로 언어 지원이 필요하신 경우 (202) 671-0080 로 연락을 주시면 **무료로** 통역이 제공됩니다.
 如果您需要用(中文)接受幫助, 請電洽(202) 671-0080 將免費向您提供口譯員服務。